

פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976¹

פרק א': פרשנות

הגדרות

(תיקון התשמ"ז)

1. בפקודה זו –

"בית חולים" – כמשמעותו בפקודת בריאות העם, 1940;

"דיפלומה" – לרבות כל תואר, תעודה, מעמד, הסמכה או כתב שניתנו מאת אוניברסיטה או גוף אחר, או מאת הממשל של ארץ או מקום או מאת אנשים הפועלים מכוחו;

"המועצה המדעית" – המועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית בישראל, ובהעדרה – מי שלדעת השר ממלא את תפקידיה;

"המנהל" – המנהל הכללי של משרד הבריאות, לרבות משנהו וכל נושא משרה במשרד הבריאות שהמנהל מינה אותו למלא תפקידים על פי פקודה זו;

"חולה" – לרבות כל הנזקק לרופא;

"מחלה מסכנת" – אחת מאלה:

(1) מחלת נפש;

(2) מחלה העשויה לסכן בריאות החולים שבטיפולו של רופא;

(3) מחלה או כושר לקוי העשויים לשלול מרופא את היכולת לעסוק

ברפואה לחלוטין, זמנית או חלקית;

1. נקבע בוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת ביום כ"ד בחשוון התשל"ז (17 בנובמבר 1976) לפי

סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948; הצעת הנוסח פורסמה בהג"ח 32, עמ' 653. נוסח חדש זה בא במקום פקודת המתעסקים ברפואה, 1947: ע"ד 1947, תוס' 1, עמ' 262; ס"ח התשכ"ז, עמ' 73; התשל"א, עמ' 68; התשל"ב, עמ' 104; התשל"ו, עמ' 160.

תיקונים: ס"ח 1224, התשמ"ז (23.8.1987), עמ' 162;

ס"ח 1467, התשנ"ד (23.6.1994), עמ' 152;

ס"ח 1551, התשנ"ו (30.11.1995), עמ' 14;

ס"ח 1591, התשנ"ו (12.5.1996), עמ' 335 [התשנ"ו (מס' 2)];

ס"ח 1691, התשנ"ט (5.11.1998), עמ' 18;

ס"ח 1738, התש"ס (28.5.2000), עמ' 183;

ס"ח 1823, התשס"ב (15.1.2002), עמ' 97;

ס"ח 2020, התשס"ה (8.8.2005), עמ' 742;

ס"ח 2102, התשס"ז (5.7.2007), עמ' 375. הצ"ח – ממשלה 287, התשס"ז, עמ' 284;

ס"ח 2233, התש"ע (16.3.2010), עמ' 414. הצ"ח – כנסת 304, התש"ע, עמ' 98;

ס"ח 2237, התש"ע (24.3.2010), עמ' 485 [התש"ע (מס' 2)]. הצ"ח – כנסת 269,

התשס"ט, עמ' 80;

ס"ח 2625, התשע"ז (3.4.2017), עמ' 576. הצ"ח – כנסת 696, התשע"ז, עמ' 134.

"עיסוק ברפואה" – בדיקת חולים ופצועים, אבחונם, ריפויים, מתן מרשם להם, פיקוח על נשים בזיקה להריון וללידה, או שירותים אחרים הניתנים בדרך כלל מידי רופא [לרבות ריפוי באקופונקטורה]¹;
"רשיון" – לרבות היתר זמני, היתר מוגבל ורשיון מיוחד;
"השר" – שר הבריאות.

פרק ב': ייחוד העיסוק ברפואה

2. מי שיש לו רשיון לפי פקודה זו, הוא רופא מורשה הרשאי לעסוק ברפואה. **רופא מורשה**
(תיקון התשמ"ז)

3. (א) מי שאינו רופא מורשה לא יעסוק ברפואה ולא יתחזה, במפורש או מכללא, כעוסק ברפואה או כמוכן לעסוק בה.
(ב) האמור בסעיף זה אינו בא למנוע – **ייחוד העיסוק**

(1) רופא שיניים מורשה או רוקח בעל רשיון או מי שרשאי לעסוק במיילדות – מעסוק במקצועם לפי הפקודות החלות עליהם;
(2) אחות או אדם אחר – מסיעוד חולים;
(3) כל אדם – ממתן עצה או טיפול, באקראי ובלי שכר או גמול, או מעבודה תחת פיקוחו האישי הישיר של רופא מורשה;
(4) פודיאטר ופודיאטר מנתח כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008 – מביצוע פעולות שהותרו להם בתקנות שקבע השר.

4. (א) מי שנתקיימו בו כל אלה זכאי לקבל רשיון לעסוק ברפואה: **הזכאים לקבל רשיון**
(תיקון התשמ"ז)
(1) הוא אדם הגון;
(2) הוא בעל השכלה רפואית;
(3) הוא עמד בבחינות שקבע המנהל, בהתייעצות עם המועצה המדעית, זולת אם הוא בעל השכלה רפואית כאמור בסעיף קטן (ב)1;

1. מילים אלו הוספו בתיקון התשמ"ז, ואולם, על פי תיקון זה, הוספת המילים תיכנס לתוקפה ביום תחילתן של תקנות על פי סעיף 59א לפקודה. תקנות על פי סעיף 59א טרם הותקנו, ועל כן נראה שער אז יש לקרוא סעיף זה ללא המילים שבטוגריים.
2. תחילת תוקפו של ס"ק 3(ב)4 ביום 24.3.2011.

(4) הוא אזרח ישראלי או בעל רשיון לשיבת קבע בישראל;

(5)¹ הוא בעל ידע בסיסי בשפה העברית.

(1א) המנהל רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה המדעית ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, לקבוע בתקנות תנאים למתן פטור, מחובת בחינות כאמור בסעיף קטן (א)(3), כולן או מקצתן.

(2א)¹ השר, באישור ועדת העבודה והרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע הוראות לעניין הידע הבסיסי בשפה העברית.

(ב) ואלה בעלי השכלה רפואית לענין סעיף קטן (א):

(1) מי שפקולטה או בית-ספר לרפואה במוסד להשכלה גבוהה בישראל העניקו לו תואר המעיד על סיום חוק לימודיו כרופא, ובלבד שהמועצה להשכלה גבוהה הכירה באותו מוסד ובאותו תואר;

(2) מי שלמד רפואה באוניברסיטה או בבית-ספר לרפואה בחוץ-לארץ שהמנהל הכיר בהם, ניתנה לו דיפלומה שהמנהל הכיר בה וסיים תקופת סטז' שהמנהל הכיר במשכה ובתנאיה.

5. (א) לא ישתמש אדם בכינוי "רופא", "עוסק ברפואה", "מנתח" או בכינוי דומה, במלים או באותיות, המרמז שיש לו כשירות ברפואה, אלא אם הוא רופא מורשה.

ייחוד הכינוי
[תיקון התש"ע
(מס' 2)]

(המשך בעמוד הבא)

1. תחילת תוקפם של ס"ק 4(א)(5) ו-4(א)(2) – ביום 16.9.12, והם יחולו על בקשה לרישיון לפי הפקודה שהוגשה מיום התחילה האמור ואילך.

(ב)¹ לא יראו שימוש בתואר "פודיאטר מנתח" בהתאם להוראות חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008, כהפרת הוראות סעיף קטן (א).

6. לא יעסיק אדם את מי שאינו רופא מורשה בפעולות שהן עיסוק ברפואה; אין בהוראה זאת כדי למנוע העסקתו של סטזר ברשות המנהל ובתנאים שברשות.

איסור העסקת אדם שאינו רופא מורשה
(תיקון התשמ"ז)

7. רופא מורשה רשאי להעסיק, בפקוחו האישי, אחיות, חובשים ועוזרים בקשר לעיסוקו המקצועי, אך לא יתיר למי שאינו רופא מורשה לטפל בחולה, להשגיח עליו או לנתחו, כשהענין דורש שיקול דעת או מיומנות מקצועיים של רופא.

העסקת אחיות, חובשים ועוזרים

8. מי שאינו רופא מורשה לא יוכל להיפרע בבית-משפט שכר טרחה או תשלום אחר בעד עבודה או שירות שעשה ושלפי פקודה זו היו צריכים להיעשות בידי רופא מורשה, והוא הדין בעד תרופה שרשם וסיפק.

גביית שכר טרחה

9. רופא מורשה לא יטול לעצמו כינוי או הגדר המסתברים כרמז שיש לו מעמד או כשירות מקצועיים זולת אלה שיש לו למעשה ושפורטו בבקשה שהגיש לרשיון לעסוק ברפואה - או בבקשה אחרת אם רכש אותם לאחר מכן - ושהמנהל אישר אותם, ולא ישתמש בכינוי או הגדר כאמור בנוגע לעבודתו המקצועית או לחצריו ולא יציג אותם על חצריו; ואולם רשאי הוא להשתמש בכינוי "דוקטור".

איסור השימוש בכינוי שלא הורשה

10. (א) רופא מורשה לא יעסוק בעיסוק אחר בנסיבות שבהן עלול להיווצר ניגוד ענינים בין עיסוקו כרופא מורשה לבין העיסוק האחר.

עיסוק אחר
(תיקון התשס"ב)

(ב) בלי לפגוע בכלליות האמור בסעיף קטן (א), יקבע השר, בהתייעצות עם ההסתדרות הרפואית בישראל, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, נסיבות שיראו אותן כנסיבות שבהן עלול להיווצר ניגוד ענינים כאמור בסעיף קטן (א).

11. (א) רופא מורשה לא יעשה, במישרין או בעקיפין, פרסומת לעיסוקו שיש בה כדי להטעות או שיש בה משום פגיעה בכבוד המקצוע או שהיא בניגוד לתקנות שהותקנו לפי סעיף קטן (ג).

סיוגים לפרסומת
(תיקון התש"ס)

1. תחילת תוקפו של ס"ק 5(ב) ביום 24.3.2011.

(ב) שר הבריאות, בהתייעצות עם ההסתדרות הרפואית בישראל ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע סוגים, צורות, ודרכים של פרסומת -

(1) שיש בהם כדי להטעות;

(2) שיש בהם משום פגיעה בכבוד המקצוע.

(ג) שר הבריאות, בהתייעצות עם ההסתדרות הרפואית בישראל ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע איסורים על סוגים, צורות ודרכים של פרסומת שיש בהם משום פגיעה בציבור.

(ד) לא יעשה אדם פרסומת לעיסוק ברפואה או לעיסוקו של רופא מורשה, אשר אילו נעשתה בידי רופא מורשה היתה אסורה לפי הוראות סעיף קטן (א).

(ה) רופא מורשה, שאדם אחר עוסק בפרסום עיסוקו, חייב לעשות כל שאפשר כדי למנוע מאותו אדם לפעול בניגוד להוראות סעיף קטן (ד); המפר הוראה זו, דינו - מחצית הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(ו) הפר אדם את הוראות סעיף קטן (ד), לענין רופא מורשה מסוים, חזקה היא כי אותו רופא הפר את חובתו לפי סעיף קטן (ה), אלא אם כן הוכיח הרופא כי עשה כל שאפשר כדי למלא את חובתו.

12. הוראות לפי סעיף 11 באות להוסיף על הוראות כל דין.

שמירת דינים
(תיקון התש"ס)

13-14. (בוטלו).

(תיקון התש"ס)

15. שום דבר האמור בפקודה זו לא יתיר לרופא מורשה לעסוק ברפואת שיניים שלא אגב טיפול רפואי.

רופא מורשה לא
יעסוק ברפואת
שיניים

16. רופא מורשה רשאי להחזיק ולהשתמש בסמים ובתרופות הנחוצים לטיפול בחולים בחצריו או לשימוש חירום, אך לא ינפק ולא יספק סמים או תרופות לחוליו לשימוש בבתיהם אלא לפי הוראות פקודת הרוקחים, והוא יהיה כפוף להוראות כל חיקוק ברתוקף לענין החזקת ושימוש בסמים או רעלים.

רשות להחזיק
סמים ותרופות

17. השר רשאי, לאחר התייעצות בהסתדרות הרפואית בישראל, לקבוע בתקנות תארי מומחה לענפי הרפואה השונים ואת התנאים לאישור התארים, ולחייב מבקש תואר מומחה לעמוד בבחינות לפי תכנית, בדרכים ובמועדים שנקבעו.

תארי מומחה
בענפי הרפואה

17א. (א) השר רשאי, לאחר התייעצות עם ההסתדרות הרפואית בישראל ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, לקבוע בתקנות -

ייחוד פעולות
(תיקון התשמ"ז)

(1) פעולות מיוחדות של עיסוק ברפואה שרשאים לבצען רק רופאים מורשים בעלי כשירויות מסויימות;

(2) תנאים שבהם מותר לרופא מורשה לבצע פעולות כאמור בפסקה (1) אף שאינו בעל הכשירויות שנקבעו לפיה.

(ב) הוראות סעיף זה אינן באות למנוע מרופא מורשה מתן טיפול חירום.

פרק ב: סטז'רים

(תיקון התשמ"ז)

17ב. (א) המבקש לעשות סטז' חייב לעמוד בבחינות; נושאי הבחינות, סדריהן, דרכי הרישום וכל ענין אחר הקשור בהן, ייקבעו בתקנות, בהתייעצות עם המועצה המדעית ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

בחינות לסטז'רים
(תיקון התשמ"ז)

(ב) חובת הבחינות לפי סעיף קטן (א) לא תחול על מי שסיים את חוק לימודיו העיוניים בפקולטה או בבית ספר לרפואה כאמור בסעיף 4(ב)1.

17ג. המנהל רשאי לסרב לתת רשיון למי שאין לגביו חוות דעת חיובית על עבודתו כסטז'ר שניתנה מאת מנהל בית החולים שבו נעשה הסטז' או מאת מי שהוא קבע לכך, לאחר שהתייעצו בוועדה שמנהל בית החולים מינה לענין זה.

חוות דעת על סטז'ר
(תיקון התשמ"ז)

17ד. האיסורים, החובות וההגבלות החלים מכוח פקודה זו על רופא מורשה, יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על סטז'ר.

החלת הוראות על סטז'רים
(תיקון התשמ"ז)

17ה. (א) מתחילת הסטז' ועד למתן הרשיון יהא אדם נתון לשיפוט משמעותי.

שיפוט משמעותי
(תיקון התשמ"ז)

(ב) אמצעי המשמעת שרשאי השר להטיל על אדם כאמור בסעיף קטן (א) הם התראה או נזיפה.

(ג) לענין השיפוט המשמעותי לפי סעיף זה יחולו, בשינויים המחוייבים, הוראות פרק ד' וכן הוראות סעיף 56.

פרק ג': רישוי רופאים

18. (א) בקשה לרשיון לעסוק ברפואה תוגש למנהל.
(ב) מילא המבקש אחר התנאים המפורטים בסעיף 4 יתן לו המנהל רשיון.
בקשת רשיון ונתינתו (תיקון התשמ"ז)
19. (א) עד להשלמת הנוהל למתן רשיון רשאי המנהל לתת היתר זמני לעסוק ברפואה לתקופה שאינה עולה על שנה, ורשאי הוא לעשות כן אף בכל מקרה שהוא רואה צורך בכך.
(ב) המנהל רשאי, לפי שיקול דעתו, לחדש היתר זמני.
(ג) מי שיש לו היתר זמני יחזירנו למנהל ביום פקיעת תקפו.
(ד) הוראות סעיפים 24 עד 29 ו-31 עד 38 לענין רשיונות יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על היתרים זמניים.
(ה) לענין סעיפים 9, 41, 45 עד 49, 50 ו-55 דין היתר זמני כדין רשיון.
היתר זמני (תיקון התשמ"ה)
- 19א. (א) המנהל רשאי, לפי שיקול דעתו, לתת היתר מוגבל לעסוק ברפואה למי שאינו בעל רשיון לישיבת קבע בישראל, בתנאי שנתקיימו בו התנאים שבסעיף 4(א) ו-2(2) ובנוסף לכך נתקיים בו אחד מאלה:
(1) בית חולים הזמין אותו, באישור המנהל, לעבוד בו לתקופה קצובה;
(2) הוא משתלם ברפואה או הוא מתמחה כדי לקבל תואר מומחה, והכל באישור מוקדם מאת המנהל.
(ב) המנהל רשאי, לפי שיקול דעתו, להתנות את מתן ההיתר המוגבל בסטז' או בעמידה בבחינות או בשניהם.
(ג) המנהל רשאי להגביל את תוקפו של היתר מוגבל לזמן, לענף רפואי או למקום, וכן רשאי הוא לקבוע תנאים והגבלות אחרים ככל שייראה לו.
היתר מוגבל (תיקון התשמ"ז)
20. המנהל רשאי בכל עת לדרוש מרופא מורשה שיציג לפניו, תוך זמן סביר שקבע, את הדיפלומה המעידה על לימודיו ברפואה.
בדיקת דיפלומות
21. על אף האמור בסעיפים 3, 4, 18 ו-19, רשאי השר לתת לרופא שיניים מורשה רשיון לעסוק באנסטזיה אם נתקיימו בו תנאים אלה:
רישיון לרופאי שיניים לעסוק באנסטזיה

(1) הוא למד רפואת שיניים חמש שנים אקדמאיות לפחות באוניברסיטה או בבית-ספר לרפואת שיניים, שהשר הכיר בהם לענין פקודה זו, וקיבל דיפלומה שהשר הכיר בה לענין פקודה זו;

(2) אחרי קבלת הדיפלומה ברפואת שיניים גמר בהצלחה, להנחת דעתו של השר, חוק לימודים של שנה אחת לפחות באנסתזיולוגיה, במוסד או בשיעורים מיוחדים שהכיר בהם השר.

22. מי שניתן לו רשיון לעסוק באנסתזיה כאמור בסעיף 21 רשאי לעסוק באנסתזיה במוסד רפואי או ביחידה רפואית שבשירותם נמצא מומחה באנסתזיולוגיה כפי שנקבע בתקנות, באותם סוגי אנסתזיה שקבע לו המומחה; אולם רשאי הוא לעסוק גם בסוגי אנסתזיה אחרים בפיקוחו האישי של המומחה.

תחום פעולותיו של בעל רשיון לעסוק באנסתזיה

23. בכפוף לאמור בסעיף 22 ולענין עיסוקו באנסתזיה, דינו של מי שניתן לו רשיון לעסוק באנסתזיה כדין רופא מורשה.

דינו של בעל רשיון לעסוק באנסתזיה

24. (א) לענין מתן רשיונות לרופאים יקים השר ועדה של שלושה (להלן - הוועדה המייעצת) שחבריה הם רופא בשירות משרד הבריאות ושני רופאים שלפחות אחד מהם הוא חבר של סגל ההוראה בבית-ספר לרפואה בדרגת מרצה בכיר ומעלה; את שני הרופאים האלה ימנה השר מתוך רשימה שהגישה לו ההסתדרות הרפואית בישראל, ואם לא הגישה לו תוך חדשיים מיום שקיבלה דרישה על כך - ימנה השר כפי שייראה לו.

ועדה מייעצת לענין רשיונות לרופאים

(ב) השר ימנה את יושב-ראש הוועדה מבין חבריה.

(ג) לכל חבר של הוועדה המייעצת ימנה השר ממלאי מקום בדרך ובתנאים שמינה את החבר.

(ד) השר יפרסם ברשומות הודעה על מינוי חברי הוועדה וממלאי מקומם.

25. תקופת כהונתו של חבר הוועדה המייעצת, למעט היושב-ראש, תהא שלוש שנים מיום מינויו והוא יכול להתמנות מחדש, ובלבד שלא יכהן יותר משלוש תקופות כהונה רצופות; חבר הוועדה שתקופת כהונתו תמה יוסיף לכהן עד למינוי חבר אחר במקומו.

תקופת כהונתו של חבר הוועדה

26. הוועדה המייעצת תדון בכל ענין עד סיומו, בהרכב שהחלה בו, אולם ממלא מקום של חבר הוועדה יבוא במקומו, לפי קביעת יושב־ראש הוועדה - (1) אם התפטר החבר או נפטר או נבצר ממנו למלא תפקידו; (2) על פי בקשת חבר הוועדה שנבצר ממנו למלא תפקידו זמנית או לגבי מבקש פלוני.
27. תוקף החלטותיה של הוועדה המייעצת לא ייפגע מחמת שנתפנה מקומו של חבר הוועדה או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.
28. (א) הוועדה המייעצת תחליט ברוב דעות של חבריה. (ב) הוועדה המייעצת תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו בפקודה זו או בתקנות לפיה.
29. (א) הוועדה המייעצת רשאית להזמין מבקש רשיון להתייצב לפניו ולחקור אותו על לימודיו ברפואה ועיסוקיו בה. (ב) קיבלה הוועדה המייעצת מידע על לימודי המבקש ברפואה ועיסוקיו בה שלא מן המבקש עצמו, תינתן לו הזדמנות נאותה להביא את טענותיו לגבי אותו מידע.
30. המנהל ייתן את החלטתו בבקשה למתן רישיון לעסוק ברפואה לא יאוחר מתום שישה חודשים מיום הגשת הבקשה.
31. (א) לצורך בדיקת כשרו הנפשי או הגופני של מבקש רשיון לעסוק ברפואה או של רופא מורשה, במקרים הקבועים בסעיפים 32 ו-33, ימנה המנהל ועדה של שלושה רופאים (להלן - ועדה רפואית); המינוי יכול להיות כללי או למקרה מסויים; התעוררה שאלה של כושר נפשי, תהיה הוועדה מורכבת משלושה רופאים פסיכיאטרים. (ב) לצורך בדיקה כאמור תהיה לוועדה רפואית סמכות - (1) להזמין אדם לבוא לפניו ולהעיד או להציג דבר; (2) לחייב עד להעיד בשבועה או בהך־צדק בהתאם להוראות לענין זה שבתקנות סדר הדין האזרחי, התשכ"ג-1963; (3) לבקש מבית־משפט לעניינים מינהליים שבתחום שיפוטו היא יושבת ליתן צו לפי סעיף 13 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971;

תפקיד ממלאי מקום

קיום תוקף

סדרי עבודת הוועדה

בדיקה

מועד למתן החלטה בבקשה לרישיון (תיקון התשס"ה)

ועדה רפואית (תיקון התשס"ה)

- (4) לפסוק דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה לעדים שהוזמנו מכוח סעיף זה כמו לעד שהוזמן להעיד בבית-משפט.
- (ג) דרשה ועדה רפואית מאדם להעיד או להציג דבר וסירב לעשות כן, ללא צידוק המניח את דעת הוועדה, רשאי בית-משפט לענינים מינהליים שבתחום שיפוטו יושבת הוועדה לצוות על פי בקשת המנהל או יושב-ראש הוועדה לכפות את הציות להוראות הוועדה בדרך שתיראה לו, לרבות מעצרו של הסרבן.
- (ד) שר המשפטים יקבע סדרי דין לענין ביצוע סעיף זה.
- (ה) הוועדה תגיש למנהל את ממצאיה ומסקנותיה המנומקים.

32. (א) היה למנהל חשש סביר כי מבקש רשיון לעסוק ברפואה סובל ממחלה מסכנת, רשאי הוא לדרוש מהמבקש להתייצב לפני ועדה רפואית לשם בדיקה.
- (ב) סירב המבקש לדרישת המנהל, לא יינתן לו רשיון כל עוד לא התייצב ונבדק.

בדיקה רפואית
למבקש רשיון

33. (א) ראה המנהל כי רופא מורשה סובל ממחלה מסכנת, רשאי הוא לדרוש ממנו להתייצב לפני ועדה רפואית לשם בדיקה.
- (ב) (בוטל).
- (ג) לא התייצב הרופא במועד ובמקום שנקבעו לפי סעיף קטן (א), רשאי המנהל להתלות את רשיונו עד שייבדק.
- (ד) המנהל רשאי לפרסם התליה כאמור בכל דרך שתיראה לו ואין חובה לפרסם את הדבר ברשומות.

בדיקה רפואית
לבעל רשיון
(תיקון התשס"ה)

34. בטרם יחליט המנהל, לפי סעיפים 32 או 33, הכל לפי הענין, לדרוש מאדם המבקש רשיון לעסוק ברפואה או שהוא רופא מורשה שיתייצב לפני ועדה רפואית לפי סעיף 31 לשם בדיקה; רשאי המנהל –
- (1) אם יש לו יסוד להניח כי מידע העשוי להעיד על מצב בריאותו של אותו אדם נמצא בידיו של מוסד רפואי או רופא שטיפלו בו, לדרוש מהם שימסרו לו את המידע;
- (2) אם יש לו יסוד להניח כי מסמך העשוי להעיד על מצב בריאותו של אותו אדם נמצא בידי אדם אחר, לדרוש ממנו שימסור לו את המסמך;
- ומי שנדרש למסור מידע או מסמך לפי סעיף זה חייב לקיים את הדרישה.

קבלת ראיות

35. (א) נוכח המנהל כי מחלה מסכנת של רופא מורשה גורמת לסכנה כה דחופה לציבור שאין לחכות לסיום ההליכים בוועדה הרפואית, רשאי המנהל להתלות רשיונו של אותו רופא עד להחלטה הסופית לפי סעיף 37, אך לא יותר משלושה חדשים ובתנאי שהעביר את הענין לטיפול של הוועדה הרפואית סמוך למתן החלטתו.

התליית ביניים
(תיקון התשס"ה)

(ב) לא סיימה הוועדה הרפואית את ההליכים עד תום תקופת ההתליה, רשאי המנהל בהסכמת הוועדה להתלות את הרשיון לשלושה חדשים נוספים.

(ג) לא הסתיימו ההליכים עד תום התקופה השניה כאמור, רשאי המנהל בהסכמת הוועדה, אם דחיפות ההתליה עומדת בעינה, להתלות את הרשיון לשלושה חדשים נוספים.

36. מי שהגיעה אליו על פי הוראות סעיפים 31 או 34, ידיעה בדבר מחלה, חייב לשמרה בסוד ולא לגלותה אלא במידה שיש בכך צורך לשם ביצוע הוראות הסעיפים האמורים, או אם הורשה לכך מאת בית-המשפט שבפניו התעורר הצורך בגילוי המידע, או מכוח חובה לענות על שאלות שהציג לו מי שהוסמך לערוך חקירה על ביצוע עבירות.

חובת סודיות
(תיקון התשס"ה)

37. קבעה ועדה רפואית כי מבקש רשיון או רופא מורשה אינו מסוגל לעסוק ברפואה, לחלוטין או זמנית, מחמת מחלה מסכנת, או כי הוא מסוגל לעסוק ברפואה בהגבלות או בתנאים מסויימים, יסרב המנהל לתת לו רשיון, או יבטל את הרשיון או יתלה אותו, הכל לפי הענין, או יתן לו רשיון מיוחד בכפוף להוראות פקודה זו ולפי המלצות הוועדה הרפואית.

ביצוע החלטת
ועדה רפואית

38. רשיון מיוחד שניתן כאמור בסעיף 37 דינו, לגבי תחום העיסוק שנקבע בו, כדין רשיון לעסוק ברפואה; אולם מי שקיבל רשיון מיוחד כאמור לא יעסוק ברפואה אלא בפיקוחו של רופא מורשה.

דינו של רשיון
מיוחד

38א. (א) מבקש רישיון לעסוק ברפואה רשאי, בתוך שלושים ימים מהיום שבו נמסרה לו החלטת המנהל בבקשתו (בסעיף זה – ההחלטה), להגיש השגה מנומקת בכתב על ההחלטה לוועדת השגות שמינה השר לפי הוראות סעיף קטן (ג) (בסעיף זה – ועדת ההשגות).

השגה על החלטה
בבקשה לרישיון
(תיקון התשע"ז)

1. תחילת תקופתו של סעיף 38א ביום 3.7.17 והוא יחול על החלטות כמשמעותן בסעיף 38א שהתקבלו בתאריך הנ"ל ואילך.

(ב) היועץ המשפטי למשרד הבריאות או נציגו רשאים, לבקשת מגיש ההשגה, להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (א), מטעמים מיוחדים שיירשמו, בשלושים ימים נוספים.

(ג) השר ימנה ועדת השגות שיהיו בה שלושה חברים והם:

(1) המנהל הכללי של משרד הבריאות או משנהו, או רופא, והוא יהיה יושב הראש; רופא כאמור יהיה עובד משרד הבריאות שאינו עובד באגף שבו עובד מי שקיבל את ההחלטה, ושדרגתו היא לכל הפחות כדרגת מי שקיבל את ההחלטה;

(2) היועץ המשפטי למשרד הבריאות או נציגו;

(3) נציג ציבור שהוא רופא בעל ניסיון של 15 שנים לפחות כרופא.

(ד) חבר ועדת ההשגות יתמנה לתקופה של ארבע שנים, ואפשר לשוב ולמנותו לתקופה נוספת אחת של ארבע שנים.

(ה) חבר ועדת ההשגות לא ידון בהשגה על החלטה שהתקבלה על ידו.

(ו) ועדת ההשגות תחליט בהשגה מוקדם ככל האפשר ולא יאוחר משישים ימים ממועד הגשת ההשגה.

(ז) סדרי עבודתה של ועדת ההשגות יהיו כפי שקבע השר, וכל עוד לא קבע כאמור, תקבע ועדת ההשגות את סדרי עבודתה ותפרסם באתר האינטרנט של משרד הבריאות.

(תיקון התשס"ה) 39. (בוטל).

(תיקון התשס"ה) 40. (בוטל).

פרק ד': אמצעי משמעת

41. ראה השר, על יסוד קובלנה של המנהל או של אדם שנפגע, כי רופא מורשה עשה אחת מאלה, רשאי הוא, בצו חתום בידו, לבטל את הרשיון של הרופא או להורות שהרשיון יותלה לתקופה שקבע בצו, או לתת לרופא נזיפה או התראה:

(1) נהג בדרך שאינה הולמת רופא מורשה;

(2) השיג את רשיונו במצג־שוא;

(3) גילה חוסר יכולת או רשלנות חמורה במילוי תפקידיו כרופא מורשה;

כמבויית השר
[תיקון התשנ"ו
(מס' 2)]

- (4) התמיד להפר הוראות פקודה זו;
- (5) הורשע בעבירה פלילית שלא לפי פקודה זו;
- (6) סירב ללא סיבה סבירה להציג לפני המנהל את הדיפלומה לאחר שנדרש לכך לפי סעיף 20;
- (7) הפר הוראה מהוראות חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996.

4.2. רופא מורשה העוזר למי שאינו רופא מורשה, במתן הרדמה או בדרך אחרת, לטפל באדם, להשגיח עליו או לנתחו, והענין דורש שיקול דעת או מיומנות מקצועיים של רופא, יראוהו כמי שנהג בדרך שאינה הולמת רופא מורשה.

עזרה למי שאינו
רופא מורשה

4.3. רופא מורשה אשר במזיד או ברשלנות חתם או נתן, בתוקף מקצועו, אישור, דין-וחשבון, הודעה או תעודה כיוצא באלה, והיא כוזבת, מטעה או בלתי הוגנת, יראוהו כמי שנהג בדרך שאינה הולמת רופא מורשה.

מתן תעודה כוזבת

4.4. (א) לא יינתן צו לפי סעיף 41 אלא אם ניתנה לרופא הזדמנות להגיש הגנתו בכתב ולטעון טענותיו לפני ועדה שחבריה הם המנהל ואנשים אחרים שמינה השר ובהם נציג היועץ המשפטי לממשלה.

הזדמנות להתגונן

(ב) יראו כמתן הזדמנות לרופא להתגונן לפי סעיף קטן (א), אם שלושים יום לפחות לפני שניתן הצו הומצאה לו אישית, או הונחה בשבילו לפי מענו הידוע לאחרונה או נשלחה אליו לפי מענו זה בדואר רשום, הודעה על כוונה ליתן צו לפי סעיף 41.

(ג) לוועדה כאמור בסעיף קטן (א) יהיו הסמכויות הנתונות לוועדה רפואית לפי סעיף 31(ב), ולענין זה בית-המשפט המחוזי רשאי ליתן צו כאמור בסעיף 31(ג) לפי בקשת המנהל או יושב-ראש הוועדה.

(ד) שר המשפטים יקבע סדרי דין לענין ביצוע סעיף קטן (ג).

(ה) הוועדה תגיש דין וחשבון בכתב לשר הבריאות.

4.4. (א) היה למנהל יסוד סביר לחשד שרופא גרם ברשלנות חמורה למותו של מי שהיה בטיפולו או לפגיעה חמורה בו, או הוגש נגד רופא מורשה כתב אישום על עבירה שיש עמה, בניסבות הענין, משום קלון, רשאי הוא, על פי המלצת ועדה מיוחדת שיכונן לענין זה, להתלות את רשיונו של הרופא או להגביל את תחומי עיסוקו לתקופה שלא תעלה על ששה חדשים; חברי הוועדה המיוחדת יהיו: רופא שמינה המנהל והוא יהיה היושב ראש, רופא שמינה המנהל מתוך רשימה שהגיש לו ההסתדרות הרפואית בישראל ונציג היועץ המשפטי לממשלה.

התלייה או הגבלה
של רשיון
(תיקון התשמ"ז)

(ב) הועדה המיוחדת תגיש את המלצתה למנהל לא יאוחר מארבעה עשר ימים מיום מינויה, ובלבד שנתנה לרופא הזדמנות נאותה להשמיע טענותיו; בנסיבות מיוחדות רשאי המנהל, לפי בקשת הועדה, להאריך את התקופה האמורה לתקופה נוספת שלא תעלה על שלושים ימים.

(ג) לא הגישה הועדה את המלצתה למנהל תוך התקופה האמורה בסעיף קטן (ב), רשאי המנהל להתלות או להגביל את רשיונו של הרופא כאמור בסעיף קטן (א) אף בלא המלצה כאמור, ובלבד שהתייעץ ביועץ המשפטי לממשלה או במשנהו ושניתנה לרופא הזדמנות נאותה להשמיע את טענותיו לפנייהם.

44ב. הותלה רשיונו של רופא לפי סעיף 44א, או הוגבל תחום עיסוקו והוגשה נגדו קובלנה לפי סעיף 41, רשאי המנהל, על פי המלצת הועדה שהוקמה לפי סעיף 44א, להאריך את תקופת ההתליה או ההגבלה עד להחלטת השר לפי סעיף 41, או לבטל את ההתליה או ההגבלה.

הארכת ההתליה
(תיקון התשמ"ז)

44ג. (א) רופא שרשיונו הותלה או הוגבל לפי סעיף 44א או 44ב, רשאי לערער על ההתליה או ההגבלה לפני בית משפט מחוזי.

(ב) בית המשפט המחוזי רשאי לבטל את ההתליה או ההגבלה, לשנותה או לקבוע בה תנאים.

ערעור על התליה
רישיון או הגבלתו
בידי המנהל
(תיקונים:
התשמ"ז, התשס"ה)

(ג) ההתליה או ההגבלה תעמוד בעינה עד להחלטה סופית בערעור זולת אם החליט בית המשפט אחרת.

(ד) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר המועד להגשת ערעורים לפי סעיף זה ואת סדרי הדין בהם.

45. נוכח המנהל כי נפטר רופא מורשה, או ששוב אינו רשאי לשבת ישיבת קבע בישראל, רשאי הוא, בצו חתום בידו, לבטל רשיון שניתן לרופא לפי פקודה זו.

סמכות המנהל
לבטל רשיון

46. רשיון שניתן עליו צו ביטול או התליה ימסרנו בעל הרשיון, ואם נפטר – נציגו האישי החוקי, למנהל.

החזרת רשיון

47. (א) הנפגע מצו לפי סעיף 41 רשאי לערער עליו לפני בית המשפט המחוזי תוך שלושה חדשים מהיום שקיבל הודעה על מתן הצו.
(ב) (בוטל).

ערעור על צו לפי
סעיף 41
(תיקון התשס"ה)

פרק ה': עבירות, שפיטה ועונשין

48. העובר על הוראות סעיף 3, דינו - מאסר שנה אחת או קנס 10,000 לירות. **דין המתחזה כרופא**
49. העובר על הוראות סעיפים 5 או 9, או משתמש בתואר מומחה לענף רפואי פלוני או בתואר דומה לו עד כדי להטעות, והוא אינו רופא מורשה, דינו - מאסר שלושה חדשים. **דין המשתמש בתואר רפואי**
50. המשיג או מנסה להשיג לו או לזולתו רשיון לעסוק ברפואה או אישור תואר מומחה לפי פקודה זו, על-ידי מצג או הצהרה שבכזב או שבמרמה, בין בכתב ובין בעל-פה, אשר הציג או הצהיר אותם או גרם להם, דינו - מאסר שלוש שנים, והוא הדין במי שסייע לו. **השגת רשיון במרמה**
51. רופא מורשה המעסיק אחות, חובש או עוזר שלא בהתאם לסעיף 7, דינו - קנס 2,000 לירות. **העסקת עוזרים**
52. המונע או מפריע פקיד מוסמך מלהיכנס או לבדוק את מקום עבודתו של רופא מורשה או כל מקום שלפי החשד הוא מקום עבודה כאמור, דינו - קנס 2,000 לירות. **הפרעה לביקורת**
53. המעסיק בפעולה שהיא עיסוק ברפואה את מי שאינו רופא מורשה ושאינו סעיפים 57 או 59 חלים עליו, דינו - מאסר שנה אחת או קנס 10,000 לירות. **העסקה שלא כדיון ברפואה**
54. המפר כל הוראה של פקודה זו שלא נקבע לה עונש אחר, דינו - קנס 2,000 לירות. **עבירות אחרות**
55. בית-המשפט המרשיע אדם על עבירה לפי פקודה זו רשאי, בנוסף להטלת עונש - **סמכויות אנב**
- (1) להמליץ על ביטול או התליה של רשיונו לעסוק ברפואה;

(המשך בעמוד הבא)

(2) לצוות על חילוט החפצים שנעברה בהם העבירה שבה הורשע.

56. (א) הורשע רופא מורשה בכל עבירה שהיא, יודיע רשם בית-המשפט על כך מיד למנהל ויעביר אליו העתק של כתב האישום והעתק של הכרעת הדין וגזר-הדין, כשהם מאומתים בידו.
- (ב) בבית-משפט שאין בו רשם - תחול הוראת סעיף קטן (א) על השופט.
- (ג) שר המשפטים רשאי לתת הוראות בדבר פטור מתחלת סעיף זה.

הודעה על הרשעת
רופא

פרק ו': הוראות כלליות

57. כל פקיד של משרד הבריאות הנדרש לעסוק ברפואה כדי לבצע תפקידו, וכל רופא אניה, תהיה להם במילוי תפקידם כל זכות אשר לרופאים מורשים.

ממלאי תפקיד של
רופא

58. המנהל או רופא לשכת בריאות שבתחומה נמצא, או יש חשד שנמצא, מקום עבודתו של רופא מורשה, רשאים בכל שעה סבירה להיכנס ולבדוק את המקום.

ביקורת

59. (א) המנהל רשאי לפטור מהוראה של פקודה זו את המנויים להלך:

(1) המועסקים כאחים או כאחיות או כעוזרים שהמנהל קבעם והסמיכם לאבחן ולרפא במצבים כפי שהורה או שהתיר, במרפאות או בסוגי מרפאות או בבתי-חולים או בסוגי בתי-חולים של משרד הבריאות או של מוסד שאישר המנהל;

(2) מי שהמנהל אישר שהם תלמידי רפואה;

(2א) רופאי שיניים המתמחים ברפואת שיניים לפי פקודת רופאי השיניים [נוסח חדש], התשל"ט-1979, במוסד מוכר כהגדרתו לפי פקודה זו (בפסקה זו - המוסד), בתנאים שקבע מנהל המחלקה או מנהל המוסד, שבהם מתבצעת ההתמחות;

(3) רופא ממדינת חוץ שבא לישראל כדי לבצע ניתוח מסויים או לשם התייעצות רפואית מסויימת.

(ב) המנהל הכללי של משרד הבריאות יקבע בתקנות את הכשירויות הדרושות לבצע פעולות כאמור בסעיף קטן (א)1; על יסוד תקנות אלה רשאי מנהל מרפאה או בית-חולים להרשות בעלי כשירות כנקבע בתקנות לבצע פעולות כאמור.

פטור
(תיקונים: התשמ"ז,
התשנ"ז, התשס"ז)

(ב) המנהל הכללי רשאי להתיר לאח או לאחות מוסמכים לבצע פעולות כאמור בסעיף קטן (א)(1) גם בבית החולה בתנאים שיקבע בתקנות באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

(ג) סעיף קטן (ב) לא יחול לגבי נסיבות שיש בהן פיקוח נפש ושבהן הרשה המנהל הכללי לבצע פעולה כאמור בסעיף קטן (א)(1).

(ד) אם המנהל הכללי אינו רופא מורשה, יהיו תקנות לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ב1) ומתן רשות לפי סעיף קטן (ג) טעונים התייעצות עם יושב-ראש המועצה המדעית.

59א. על אף האמור בפקודה זו, רשאי המנהל להתיר למי שאינו רופא מורשה ושנתמלאו בו התנאים שקבע השר בתקנות, לעסוק באקופונקטורה בפיקוחו של רופא מורשה; תקנות כאמור יותקנו לאחר התייעצות במועצה המדעית ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

עיסוק
באקופונקטורה
(תיקון התשמ"ז)

60. כל מי שניתן לו לפי פקודה זו רשיון או היתר זמני לעסוק ברפואה, או חודש היתרו הזמני, או בוטל או הותלה רשיונו או היתרו הזמני, יפורסמו שמו ומענו ברשומות.

פרסום ברשומות

61. (א) באישור השר רשאי המנהל להתקין תקנות לענין -
(1) קביעת הנוהל והטפסים -

תקנות
(תיקון התשמ"ס)

(א) לבקשת רשיונות והיתרים לפי פקודה זו ולנתינתם;

(ב) להודעה על מעניהם של רופאים מורשים;

(ג) בדבר שינוי שמם של רופאים מורשים;

(ד) בדבר רשיונות והיתרים שאבדו, החלפתם ותשלום אגרות בשל כך;

(2) הסדרת השימוש בשם שבו ישתמש רופא מורשה בעיסוקו המקצועי ובהתכתבות עם משרד הבריאות;

(3) קביעת האוניברסיטאות, בתי-הספר והפקולטות לרפואה והדיפלומות המוכרים לענין פקודה זו;

(4) קביעת הסמים והתרופות שרשאי רופא מורשה להחזיקם בחצרו, כמויותיהם ודרך שמירתם;

(5) הרדמה, תחת פיקוח רפואי, בידי מי שאינו רופא מורשה;

(6) (נמחקה);

- (7) הצורה והתוכן של תעודה שרופא מורשה חייב או רשאי לתתה בתוקף מקצועו;
- (8) הביצוע היעיל של מטרות פקודה זו והוראותיה דרך כלל.
- (ב) המפר הוראה של תקנות שהותקנו לפי סעיף קטן (א), ולא נקבע בהן עונש אחר לאותה עבירה, דינו - קנס 1,000 לירות.

62. השר רשאי, בצו באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, לקבוע אגרות בעד -

אגרות
(תיקונים: התשנ"ד,
התשנ"ט)

- (1) רשיון, היתר זמני, היתר מוגבל ואישור תואר מומחה, שישולמו עם נתינתם ועם חידושם, הכל לפי הענין;
- (2)¹ עריכת הבחינות וביצוען לפי סעיפים 4, 17 ו-17ב, שישולמו במועד שיקבע השר.

חיים י' צדוק
שר המשפטים

1. בתיקון התשנ"ט נקבע כי למען הסר ספק, תשלומים מכל סוג שהוא, שנגבו בעבור בחינות שנערכו ובוצעו בתקופה שעד יום כניסתו לתוקף של תיקון התשנ"ד (בחינות לפי סעיפים 4 ו-17ב) ובתקופה שעד יום כניסתו לתוקף של תיקון התשנ"ט (בחינות לפי סעיף 17) - הם תקפים לכל דין ולכל דבר וענין.

לוח השוואה

הסעיף הקודם	הסעיף החדש	הסעיף הקודם	הסעיף החדש
1	השם	(5)9	הסעיף 19,46(ה)
2	1	(6)9	47
3	3	10	16
א3	21	(1)11	5
ב3	22	(2)11	19,9(ה)
ג3	23	א11	17
4	2	12	8
(2), (1)5	4	(1)13	7
(א2)–(ג2)	18	(2)13	42
(4)5	19(א)–(ג)	(1)14	10
א5	24	(2)14	11
ב5	25	(3)14	12
ג5	26	(4)14	13
ד5	27	(5)14	14
ה5	28	15	15
ו5	29	16	58
ז5	31	17	43
ח5	32	(4)–(1)18	59
ט5	33	(5)18	57
י5	34	א18	6
יא5	35	19	60
יב5	36	(1)20	48
יג5	37	(2)20	49
יד5	38	(3)20	19,50(ה)
טו5(א), (ב)	39	(4)20	51
טז5(ג)	40	(5)20	52
טז5	19(ד)	(6)20	54
8	30	א6)20(53
א8	20	(7)20	19,55(ה)
(1)9	19,41(ה)	21	56
(1)9 תנאי	א)44(22	61
(2)9	ג)44(א22	62
(3)9	ב)44(23	הושמט
(4)9	19,45(ה)		